

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kahramanmaraş Merkezli 6 Şubat Depremi, 11 ilde ağır kayıp ve yıkımlara neden olmuş, toplamda 15 milyon yurttaşı etkilemiştir. Resmî açıklamalara göre 53 bin 537 insanımız depremde hayatını kaybetmiş, yüz binden fazla insan ise yaralanmıştır. 11 ilde etki eden depremin, yanlış ve plansız kentleşmenin, denetimsizlik ve tedbirsizliklerin etkisiyle yüzbinlerce yapı ve bina yıkılmış, hasar almıştır.

Şanlıurfa'da depremler sonucunda 181 kişi hayatını kaybetmiş, kentte il dışından gelenlerle birlikte vefat edenlerin toplam sayısı 351 olarak kayıtlara geçmiştir. Bununla birlikte Şanlıurfa'da 20 bina deprem sırasında yıkılmış, depremin ardından yapılan incelemeler sonucunda ise 8 bin 800 ağır hasarlı bina olduğu tespit edilmiştir.

6 Şubat Depremi'nin ardından geçen 2 yıllık sürede meydana gelen yıkımlarda kusur ve ihmali bulunanların tespiti, yargılanması ve hak ettikleri cezaları alması; idarenin kusursuz sorumluluğu dahil tüm sorumluların etkin soruşturmalarla sorumluluk oranlarının belirlenmesi, deprem sonrasında tespit edilen 8 bin 800 ağır hasarlı binanın akıbeti ve hak sahiplerinin güncel durumu ve deprem konutlarının akıbetinin araştırılması amacı ile Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.
06.02.2025

Dilan KUNTAYAN
Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE

6 Şubat 2023 tarihinde 7.7 ve 7.6 şiddetlerinde meydana gelen deprem Kahramanmaraş merkezli olmasına rağmen 11 ili doğrudan ve ağır şekilde etkilemiştir. Resmî açıklamalara göre 53 bin 537 insanımızın hayatını kaybettiği belirtilmişse de bölgede yaşayanlar ve tanıklıklar üzerinden bu sayının çok daha fazla olduğu iddia edilmektedir. Yaşamını kaybedenlerin yanı sıra depremin etkisi, ihmaller silsilesi, kusurlu ve yanlış yapılaşmanın son 20 yılda artması, denetim faaliyetlerinin etkin yapılmaması gibi nedenlerle 38.901 bina ve 518.000 konut yıkılmıştır. Ağır hasar, orta ve az hasarlı binalarda hesaba katıldığında bir milyonu geçen sayıda yapının depremde etkilendiği belirlenmiştir.

Şanlıurfa da depremde etkilenen kentlerden biri olup, meydana gelen depremde 181 kişi hayatını kaybetmiştir. 20 bina deprem sırasında yıkılmış ancak felaketin bilançosu depremde sonra ortaya çıkmıştır. 8 bin 800 ağır hasarlı bina olduğu tespit edilmiştir.

Depremde etkilenen kentlerden olan Şanlıurfa'da meydana gelen bu bilanço, hasarlı binaların çoğunluğunun son 20 yılda yapılmış olması, usule aykırı yapıların, denetimsizliğin ve takipsizliklerin sonucudur. Başta Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Büyükşehir Belediyeleri tarafından yapılması gereken denetim, onay ve izin usulleri kâğıt üstünde, prosedürel olarak

yapılan incelemeler ve kararlarla verilmiş, standartlara ve mevzuata uymayan yapılar inşa edilmiştir.

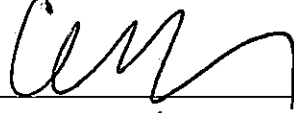
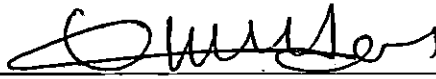
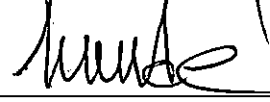
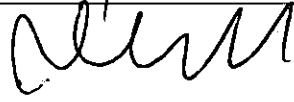
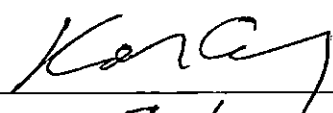
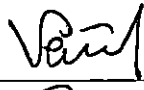
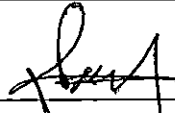
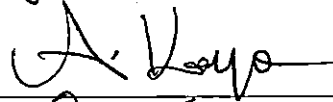
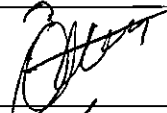
Aralarında kamu hizmet binaları, tarihi ve turistik binalar, hastane ve okulların da olduğu bu ağır hasarlı binaların yıkım ve yenileme işlemleri depremin üzerinden 2 yıl geçmesine rağmen hala tamamlanmamış, kentte yaşayan halkın hayatını tehlikeye atmaya; kent demografisine, sosyal ve ekonomik yaşama, kamusal hizmetlere ulaşma zarar vermeye devam etmektedir.

Şanlıurfa merkez ve ilçelerinde, evlerini kaybeden veya hasarlı olduğu için kullanamaz hale gelen insanların bir kısmı fahiş ücretlerle kiracı olmak veya göç etmek durumunda kalmıştır. Bakanlık ve iktidarın depremden sonra ve seçim süreçlerinde verdikleri vaatler, deprem konutlarının tamamının en kısa süre içerisinde tamamlanarak teslim edilmesine dair sözler yerine getirilmemiştir.

Bakanlık tarafından net bir açıklama yapılmamasına rağmen, Şanlıurfa'daki depremzede ve hak sahiplerinin büyük çoğunluğunun evlerinin teslim edilmediği, yerinde dönüşüm ve yerinde yenileme teşviklerinden olması gerektiği gibi faydalanamadıkları ortadadır. Hak sahipleri il ilçe merkezlerindeki evlerinin yerine şehirden uzak, ulaşım ve diğer hizmetlerin olmadığı yerlerde yapılan evler almaya mecbur bırakılmaktadır.

Diğer yandan depremde yıkılan ve ağır hasar gören evlerle ilgili yargı süreçleri adaleti sağlamaktan uzaktır. Depremden bu yana yürütülen yargılamaların büyük çoğunluğu sonuçlanmamış, tutuklu sanıklar tahliye edilmiş, etkin soruşturmalar genişletilmediği için sorumluluk yalnızca birkaç kişinin üzerinde bırakılmıştır. Oysa ki idarenin denetim sorumluluğu, kusursuz sorumluluğu incelenmesi gereken hususlardandır.

Tüm bu can ve mal kayıpları, yıkılan ve ağır hasar alan yapıların durumlarının araştırılması, açılan dava ve soruşturmanın takibi, Şanlıurfa'da yaşayan ve barınma hakkına ulaşamayan depremzedelerin akıbeti, deprem konutlarının ne kadarının tamamlanıp ne kadarının eksik bırakıldığı, meydana gelen depremin ve felaketlerin Şanlıurfa'daki etkilerinin giderilmesi ve benzer felaketlere karşı daha güçlü, daha güvenli, daha sağlıklı yapılar ve kentlerin inşa edilmesi, 6 Şubat Depremi'nde yaşanan kayıp ve yıkımlarda kusuru, ihmali, sorumluluğu bulunan tüm kişi ve kurumların tespit edilmesi, gerekli yasal süreçlerin işletilmesi ve eksikliklerin belirlenerek gerekli düzenlemelerin ve politikaların üretilmesi amacıyla Meclis bünyesinde bir araştırma komisyonu kurulmasını teklif ederim.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	G. Otlu
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	